

AOS 234

PROSJEKTARBEID

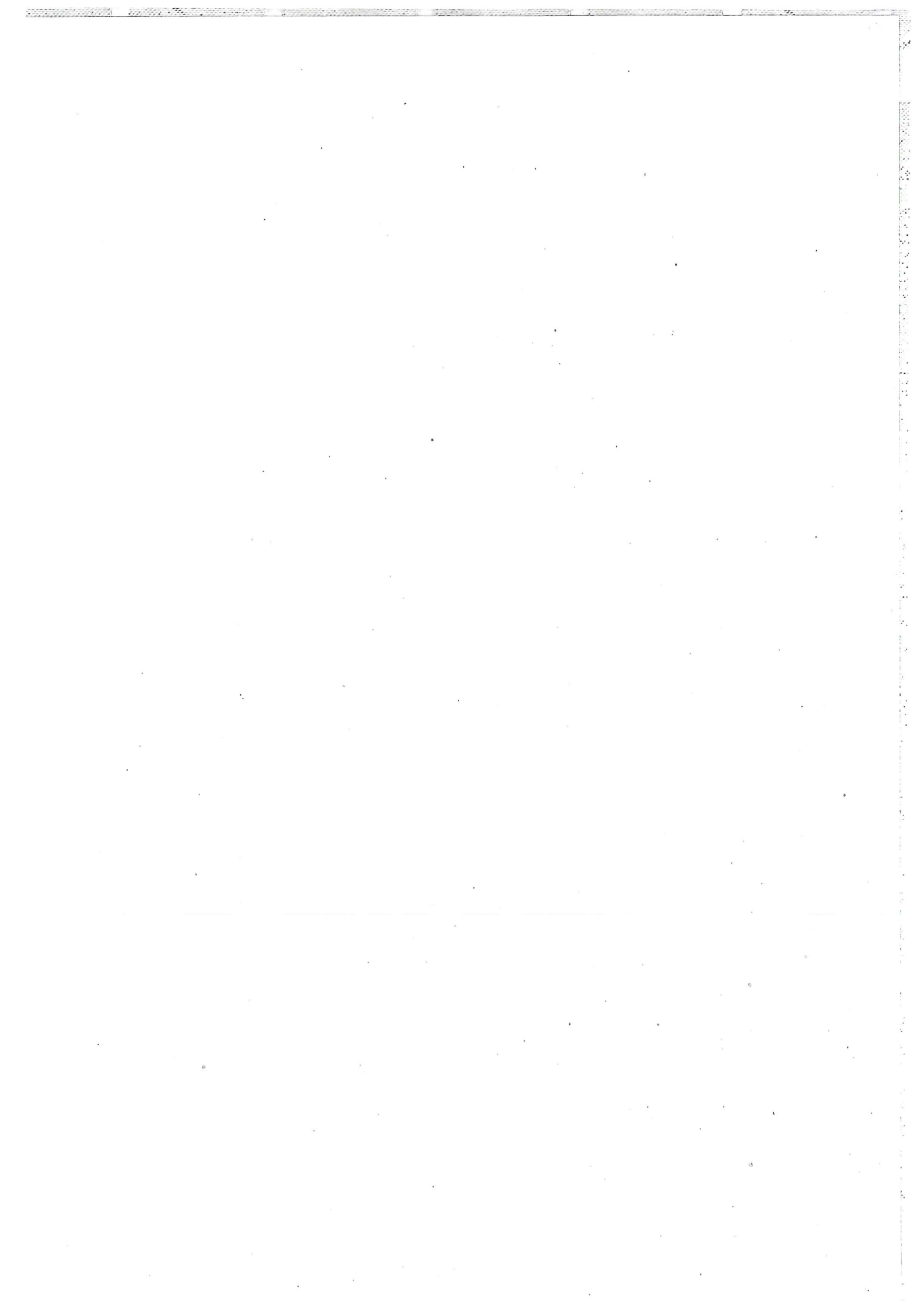
PRINSIPPSKISSE AV PROSJEKTPROSESSEN

OG

RAPPORTSKRIVING

av

PER OVE RØKHOLT

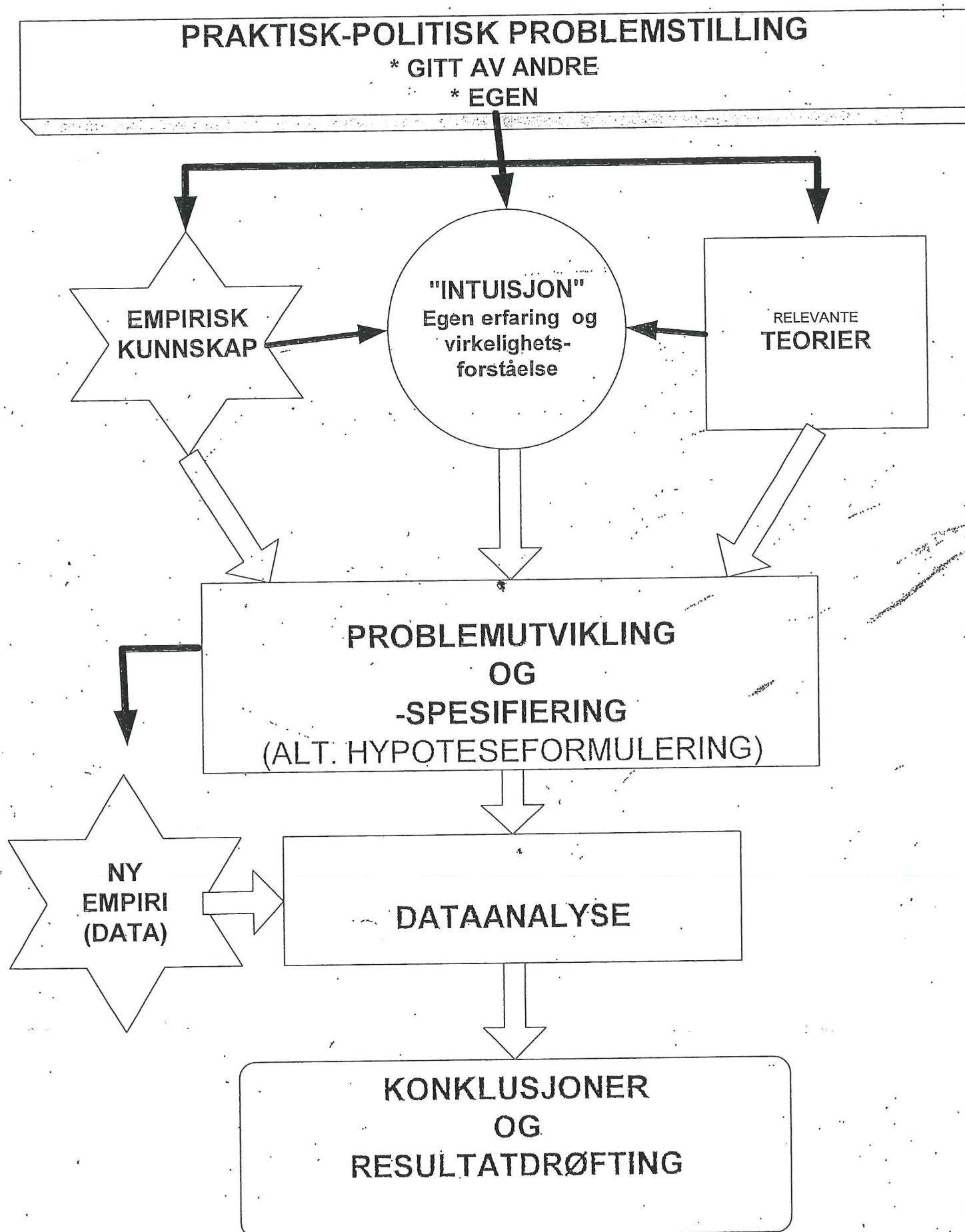

Evalueringen i emnet AOS234 er basert på innlevert faglig prosjektrapport.

Det har vist seg at mange er usikre på hvordan slike faglige prosjekter skal gjennomføres, og hvordan rapporten bør bygges opp. Årsakene til dette er dels at mange av dere ikke har arbeidet på denne måten tidligere. Dels opplever mange at samfunnsfaglige analyser er vanskelige, fordi de er annerledes enn det en er vant til fra biologisk/estetiske/ teknologiske fagområder.

- Nedenfor har vi satt opp *ei prinsipiell skisse* av hvordan en kan bygge opp et prosjekt (strukturer).
- NB!!!! Den prinsipielle oppbyggingen og logikken som er vist her, er generelt den samme for alle fagområder.
- Dere blir alle konfrontert med dette i masteroppgavearbeidet. Det kan derfor være fornuftig å få jobbe litt ekstra med det, slik at dere kan få trening gjennom arbeidet med prosjektoppgaven i AOS234

PROSJEKT PROSESSEN - PRINSIPPSKISSE

I. HOVEDTRINN I PROSESSEN

”PROSJEKTTEMA” / PRAKTISK-POLITISK PROBLEM”

Hvilke problem ønsker vi å belyse nærmere (få mer kunnskap om) gjennom prosjektet? Hvorfor vil vi bruke ressursene våre på dette?

PROBLEMUTVIKLING OG -SPESIFISERING

- Utvikling av en fagligteoretisk rammestruktur
(*Kontekstmodell*)
- Velge ut de forholdene en ønsker å undersøke nærmere
- Konkretisere (spesifisere) problemstillingene (hypotesene) for undersøkelsen
- Definere teoretisk de sentrale elementene (begrepene) i problemstillingene

EMPIRISKE DEFINISJONER OG DATABASEHOV

(Empirisk definisjon -Hvilke konkrete data er relevante / nødvendige for å belyse problemstillingene ?)

VALG AV UNDERSØKELSESOPPLEGG

[Undersøkelsesdesign]

(Er det mulig å få tak i disse dataene? Hvor og hvordan skaffer vi oss dem? Hvilke metode for datainnsamling: Spørreskjema, personlige intervjuer, statistiske data, dokumenter, fokusgruppeintervju osv.)

VALG AV METODE FOR DATAANALYSE

[Analysedesign]

(Hvordan skal vi analysere dataene, hvilke analysemetoder skal vi velge?)

PRAKTISK DATAINNSAMLING

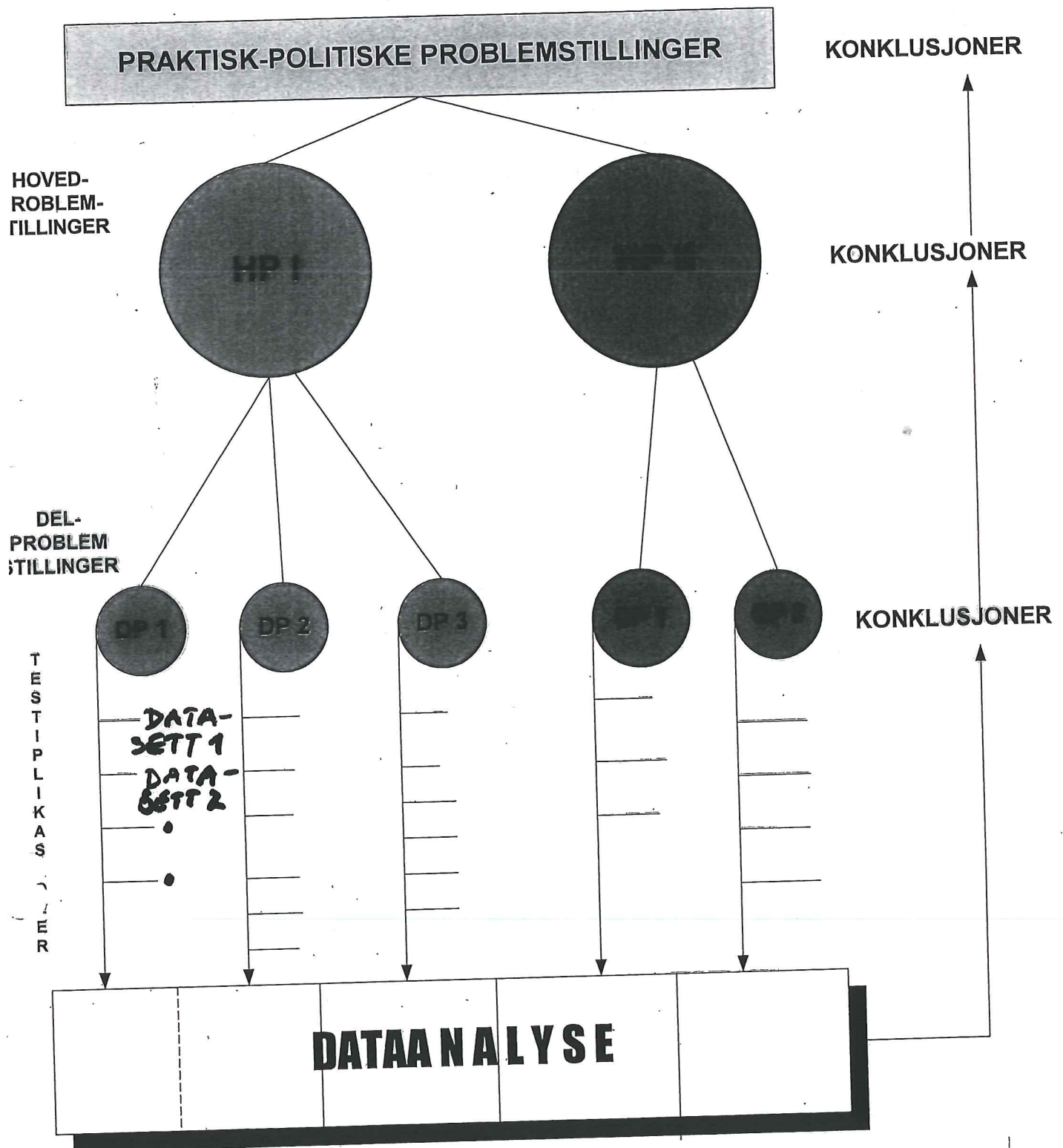

DATAANALYSE

(Hvilke svar gir dataene våre på problemstillingene?)

RAPPORTSKRIVING

PRINSIPPSKISSE: FORSKNINGS-/ UTREDNINGSPROSESSEN

II. KONTEKSTMODELL

(Situasjonsbeskrivelse og fagligteoretisk rammemodell)

- De aller fleste av de praktiske problemstillingene vi står overfor er komplekse, mangesidige fenomener

EKSEMPEL: Hvilke kulturelle forskjeller og motsetninger er det mellom NLH-/UMB- kulturen og NVH- kulturen?

En slik problemstilling kan vi selvsagt forsøke å besvare "intuitivt". Vi kan mene noe ut fra våre generelle inntrykk, kunnskaper og teoretiske forestillinger.

Det vi kaller en "kontekstmodell" er et redskap eller hjelpemiddel vi kan bruke til å strukturere en slik kompleks problemstilling slik at den kan analyseres mer systematisk. Kontekstmodellen er en skisse / kart / oversikt over hvilke forhold vi mener har størst betydning for den problemstillingen vi skal gå løs på (*kulturelle forskjeller og motsetninger*)

- Kontekstmodellen er en begrunnet antakelse om hvilke forhold som har betydning for det fenomenet vi ønsker å studere nærmere.
- Modellen er altså et resultat av:
  - Egne kunnskaper om undersøkelsesobjektet (*kulturen ved de to institusjonene*)
  - Lesing av litteratur om undersøkelsesobjektet, herunder eventuelle tidligere undersøkelser av dette, eller liknende objekter
  - Relevante teorier om de problemstillingene vi ønsker å se nærmere på (teoretisk opplesning)

Kontekstmodellen er altså et resultat, og en konkretisering av vår teoretiske opplesning og faglige bevisstgjøring omkring problemet.

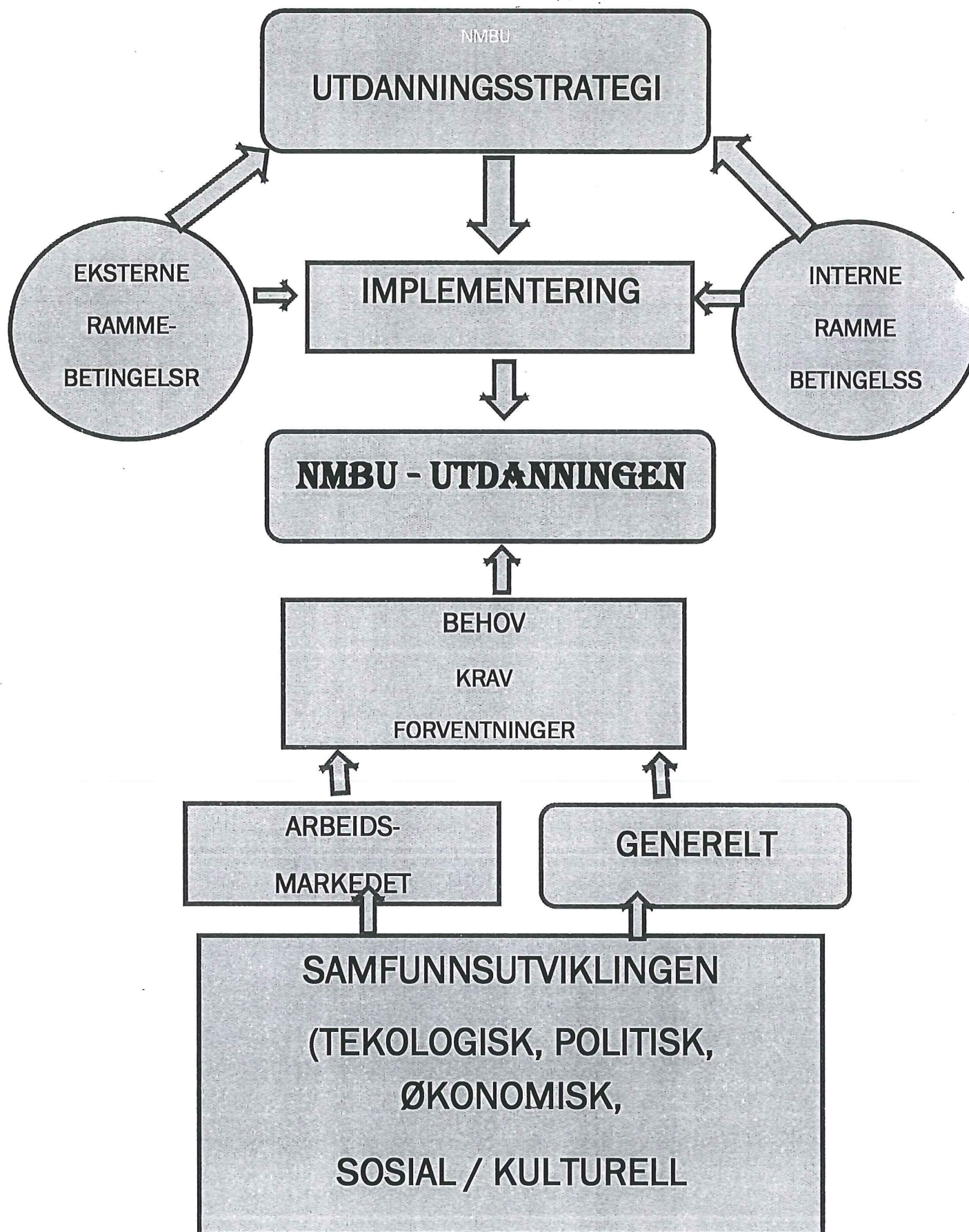
- Kontekstmodellen kan gjøres mer eller mindre detaljert. Den kan bli svært detaljert – fordi en ofte finner at en hel rekke forskjellige forhold henger sammen på en eller annen måte. Dette oppstår spesielt hvis en går ”bakover» i årsaks – virkningskjeden. Det er også lett å se at modell raskt ville ”eksplodere” hvis en tar med alle mulig, tenkelige sammenhenger. Det er derfor svært viktig at du tenker gjennom hvilke konkrete formål du har med undersøkelsen, slik at du kan foreta en nødvendig avgrensning.
- Kontekstmodellen setter altså vår undersøkelse i en nødvendig sammenheng med andre forhold (som vi ikke undersøker nærmere). Den gir dermed både en videre sammenheng og samtidig en nødvendig avgrensning av vårt arbeidet.
- Graden av detaljering, (hvor langt vi skal gå i å trekke årsaks – virkningsforhold ”bakover”) er i første rekke et praktisk spørsmål som avhenger av tids- og ressursramma, og hva vi prioriterer å trekke direkte inn i undersøkelsen
- Kontekstmodellen fungerer som ei fagligteoretisk begrunnet ramme for undersøkelsen. Innen denne ramma avgrenser vi gjennom å velge hvilke spesielle forhold (avhengige variable) vi vil samle inn data og analysere nærmere.
- Når vi har begrunnet og bestemt oss for hvilke forhold vi skal analysere nærmere kommer neste trinn i problemutviklingen: Problemspesifisering (problem-

**eller hypoteseformulering), og en teoretisk og praktisk
definisjon av de forholdene vi skal gå videre med i
analysen vår**

Praktisk-politisk problemstilling: Er NMBUs utdanning og utdanningsstrategi i samsvar med fremtidens krav og forventninger ??

KONTEKSTMODELL: RELEVANT UTDANNING

III. RAPPORTEN OPPBYGGING OG INNHOLD

Rapporten er en viktig del av prosjektarbeidet. I rapporten skal du melde tilbake til "oppdragsgiver" hvordan prosjektet er gjennomført, og hvilke resultater du har kommet fram til.

Slike rapporter kan utformes på forskjellige måter, avhengig bl.a. av hvem som skal lese den (målgruppe), og hva slags prosjekt som er gjennomført. Det vil selvsagt være en viss forskjell på hvordan du rapporterer et reint forskningsprosjekt til andre forskere, og hvordan du rapporterer et utredningsarbeid til en bedrift.

Men hovedstrukturen i slik rapporter bør så noenlunde følge "samme" faglig-logiske struktur.

Rapporten kan med fordel bygges opp i samsvar med stegene i undersøkelses- / forskningsprosessen slik disse er vist foran. Nedenfor er det satt opp forslag til hvordan "disposisjonen" i en undersøkelsesrapport kan se ut. Det er også forklart hva de enkelte kapitlene og underpunktene kan / bør inneholde, og begrunnelsen / hensikten med dette.

Skissen nedenfor må ikke tas alt for bokstavelig. Hva som er relevant, naturlig og nødvendig vil bl.a. avhenge av prosjektets art, og av hvem som er målgruppe for rapporten !!!

RAPPORTENS TITTEL

(Skal inneholde sentrale elementer fra problemstillingen. Skal være kort. Kan ha undertittel. Skal stå på forsida av rapporten, med forfatternavn)

FORORD : Rapportens formelle plass (oppdaget bakgrunn, oppdragsgiver osv.). Hvem er ansvarlige for rapporten. Takk til eventuelle kontakter, hjelpere, finansieringskilder osv..

SAMMENDRAG: Kort sammendrag (maks 2 sider) av undersøkelsen og resultatene. Kan med fordel stå her, men kan også settes etter siste kapittel (Konklusjoner og drøfting)

(INNHOLDOVERSIKT : Skal ha sidehenvisning til kapitler og underkapitler)

INNLEDNING

- Her skal du beskrive nærmere bakgrunnen for prosjektet : Det praktisk-politiske problemet som ligger bak, og gi motiveringen for hvorfor du ønsker å bruke ressurser på denne jobben – viktigheten av problemet. Hvilke praktiske problem (tema) tar du sikte på å belyse spesielt i dette prosjektet? Hvorfor? Hvilke foreløpige antakelser (teoretiske og praktiske) har du om årsaker / sammenhenger omkring det problemet du ønsker å belyse nærmere gjennom et prosjekt?
- Formuler ut fra dette en hovedproblemstilling for prosjektet (Hovedproblem du tar sikte på å belyse gjennom prosjektet)

Formål: Velge ut, motivere for, og formulere en hovedproblemstilling for prosjektet.

I. PROBLEMUTVIKLING OG –SPESIFISERING

1. Teorier og tidligere undersøkelser

- Kort presentasjon av de teoriene du har valgt å bygge videre på, d.v.s som du mener er fruktbare for å belyse hovedproblemstillingen din
- Kort presentasjon av eventuelle undersøkelser som er gjort tidligere, og som sier noe interessant om hovedproblemet ditt

2. Problemspesifisering

- På bakgrunn av det du har tilegnet deg av kunnskap under pkt. 1, skal du her formulere de mer konkrete (del-problemstillinger (eller hypoteser, d.v.s foreløpige antakelser) som du skal gå videre med i dette prosjektet. Disse problemformuleringene skal belyse utvalgte, sentrale deler av hovedproblemstillingen.
- Det kan ofte være lurt å utvikle en KONTKSTMODELL (se denne) som utgangspunkt og ramme for de problemstillingene du velger å gå videre med. Modellen begrunnes faglig-teoretisk og omfatter de forholdene du mener har størst betydning for det forholdet du har valgt å undersøke nærmere. Fra modellen velger du så ut de forholdene du konkret skal analysere i din undersøkelse. Ut fra dette formulerer du så dine konkrete problemstillinger. Disse skal være slik formulert at det skal være mulig, gjennom prosjektet, å gi et begrunnet svar på spørsmålene.
- Problemstillingene formuleres formelt enten i form av konkrete spørsmål (problemstillinger), eller du kan formulere dem som påstander (hypoteser).
- Forklar / definer de begrepene (ordene) som uttrykker de sentrale forholdene i problemstillingene : Teoretisk definisjon og empiriske definisjon (Hvilke konkrete data må du skaffe deg)

Formål: Avgrense i forhold til den mer generelle hovedproblemstillingen, og konkretisere hva dette spesielle prosjektet tar sikte på å gi svar på. Formulere spørsmålene så

skarpt og på en slik måte at de er mulig analysere. DETTE ER DEN FAGLIG-KREATIVE DELEN AV PROSJEKTET !!

II. METODE OG UNDERSØKELSESOPPLEGG

1. **UNDERSØKELSESOPPLEGG OG GJENNOMFØRING.** Kort presentasjon av hvilke data du har brukt, hvilke datakilder, og hvilke metode en har brukt for å få tak i dem. (For eksempel spørreskjemaundersøkelse, personlige intervjuer etc.) ("Undersøkelsesdesign")
2. **ANALYSEMETODE.** Kort presentasjon av hvordan dataene er analysert.

Formål: Bevisste valg av data og datakilder som er relevante i forhold til å skaffe data som på en effektiv måte kan bidra til å belyse problemstillingene. Bevisste valg av analysemetode for å analysere datamaterialet få en relevant og forsvarlig måte. Gi leser informasjon om datagrunnlaget og måten det er analysert på

ANALYSE

- Ta utgangspunkt i de problemstillingene som er spesifisert tidligere. Belys hver av dem ved hjelp av dataene du har framskaffet gjennom undersøkelsen. Se dem eventuelt også i forhold til de teoriene du har valgt å bruke
- Trekk en konklusjon for hver av problemstillingene. Hvilke svar gir dataene på de spørsmålene du ønsket å belyse.

Formål: Belyse best mulig hver enkelt av de problemstillingen du tidligere sa at undersøkelsen tok sikte på å belyse, og med formål å trekke konklusjoner (gi svar).

KONKLUSJONER OG DRØFTING

- Drøft forutsetninger og eventuelle begrensinger for de konklusjonen du trakk ovenfor.
- Drøft konklusjonen i en "bredere" sammenheng:
  - I forhold til hovedproblemstillingen. Hva Kan resultatene dine si om den hovedproblemstillingen du tok utgangspunkt i
  - I forhold til praktiske konsekvenser.
- Drøft eventuelle interessant "oppdagelser" du har gjort under veis, men som ligger på siden av det du satte opp som problemstillinger for din undersøkelse

Formål: Trekke konklusjoner i forhold til de problemstillingene du sa du skulle belyse gjennom prosjektet, og å sette konklusjonene inn i ei videre ramme; den praktisk – politiske problemstillingen og de hovedproblemstillingene du tok utgangspunkt i.

BEDØMMELSE AV MASTEROPPGAVE / STØRRE SEMESTEROPPGAVE

Kandidat: .....

Arbeidets

tittel:.....

Lærer/sensor: .....

KRITERIER	DEL-KARAKTER	VEKT	SUM	KOMMENTARER
1. Tema/hovedproblemstilling *Er tema og hovedproblemstilling satt inn i en praktisk-politisk og faglig kontekst, med begrunnelse av valget ? *Er hovedproblemstillingen(e) spesifisert ?		5		
2. Teorikunnskap og -bruk *Viser kandidaten faglig-teoretisk kunnskap og forståelse ? *Er teoriene relevante i forhold til hovedproblemstillingen ?		20		
3. Problemspesifisering *Er problemstillingene teoretisk avledet og begrunnet ? *Er sentrale variable teoretisk og empirisk definert? *Er problemstillingene "testbare" ?		15		
4. Metode- og undersøkelsesdesign *Er metode og opplegg relevant i forhold til problemstillinger og empirisk materiale ? *Metodene forstått og utnyttet ? *Er undersøkelsesopplegg spesifisert?		15		
5. Empirisk materiale *Relevant og reliabelt? *Hvilke omfang? *Hvor godt utnyttet er materialet ?		15		
6. Analyse og konklusjoner *Er analysene relevante og faglig-logisk konsistente? *Er det konkludert? *Er konklusjonene faglig-logisk holdbare og godt underbygde?		15		
7. Språk og presentasjon *Logisk og forståelig for målgruppa?		5		
8. Formalia *Litteraturhenvisning *Skrivefeil		5		
TOTAL		100		KARAKTER: